

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS NUTARTIS

2023 m. liepos 7 d. Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė), Donato Šerno ir Egidijos Tamošiūnienės,

susipažinusi su 2023 m. birželio 28 d. paduotu **atsakovės J. J.** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. kovo 28 d. sprendimo peržiūrėjimo

nustatė:

Ieškovė kreipėsi į teismą, prašydama priteisti jai iš atsakovės 78 197,40 Eur skolą ir 5 proc. metines procesines palūkanas nuo priteistos sumos, skaičiuojamas nuo bylos iškėlimo teisme dienos iki teismo sprendimo visiško įvykdymo. Vilniaus apygardos teismas 2022 m. spalio 26 d. sprendimu ieškinį atmetė, o Lietuvos apeliacinis teismas 2023 m. kovo 28 d. sprendimu panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimą ir priėmė naują sprendimą — ieškinį patenkino.

Kasaciniu skundu atsakovė prašo panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo 2023 m. kovo 28 d. sprendimą ir palikti galioti Vilniaus apygardos teismo 2022 m. spalio 26 d. sprendimą arba priimti naują sprendimą ir ieškovės reikalavimams taikyti ieškinio senatį. Kasacinis skundas grindžiamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytu kasacijos pagrindu.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išmitiniais atvejais, kai yra bent vienas iš ČPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtima pagristi išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą, ir argumentuotai pagristi, kad šis teisės pažeidimas turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Atsakovė kasaciniame skunde nurodė, kad: 1) teismas netinkamai aiškinio ieškinio senaties instituto ir Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.873 straipsnio 2 dalies santykį. Pagal minėtą normą, tuo atvėju, jeigu paskolos sumos grąžinimo terminas sutartyje nenustatytas arba paskola turi būti grąžinta pagal pareikalavimą, tai paskolos sumą paskolos gavėjas privalo grąžinti per trisdešimt dienų nuo tos dienos, kai paskolos davėjas pareiškė reikalavimą įvykdyti sutartį, jeigu sutartyje nenustatyta kitaip. Šioje normoje nenustatytas senaties terminas reikalavimų pareikšti, o tai laikytina teisės spraga, sudarančia prielaidas kreditoriaus įpėdiniams, radusiems seną paskolos sutartį, nukreipti savo reikalavimą į atitinkamos kartos skolininko įpėdinius. Toks aiškinimas prieštarauja senaties instituto esmei ir paskirčiai, pažeidžia teisinio apibrėžtumo principą; 2) teismas netinkamai taikė CK 1.93 straipsnio 6 dalį. CK 1.93 straipsnio 2 dalyje, be kita ko, nustatyta, kad įstatymų reikalaujamos paprastos rašytinės formos nesilaikymas atima iš šalių teisę, kai kyla ginčas dėl sandorio sudarymo ar jo įvykdymo fakto, remtis liudytojų parodymais, o CK 1.93 straipsnio 6 dalyje nustatyta išimtis, kuri yra taikoma jeigu yra prieštaravimas sąžiningumo, teisingumo ir protingumo principams. Byloje nustatytos aplinkybės turėtų būti aiškinamos kaip aplinkybės, sudarančios pagrindą remtis minėta išimtimi; 3) teismas netinkamai taikė CPK 185 straipsni, nes rėmėsi atskirais įrodymais, o ne jų visuma.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamo teismo procesinio sprendimo motyvais ir jų pagrindu

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamo teismo procesinio sprendimo motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, vertina, kad kasaciniame skunde nekeliama teisės klausimų, atitinkančių CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentai nepagrindžia, kad teismas netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui (CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punktas). Kasacinio skundo argumentai taip pat nepagrindžia nukrypimo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir nižkinimo praktikos bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkta nurodyta kasacijos pagrindo agrietovimo.

ir aiškinimo praktikos bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimo.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio ir 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

nutaria:

Atsisakyti priimti kasacinį skundą ir grąžinti jį padavusiam asmeniui. Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Gražina Davidonienė

Donatas Šernas

Egidija Tamošiūnienė